

บทที่ 2

ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดทางด้านสตรี ด้านสื่อสารมวลชนและด้านการตลาดมาประกอบในการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่

1. ศึกษาทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดทางด้านสตรี แนวคิดทางด้านสื่อสารมวลชนและแนวคิดทางการตลาด
2. ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดด้านสตรี

การถูกคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) (ชุดาปณี ชีบายาม่า, 2548, น. 13) ความหมายของการคุกคามทางเพศนั้นได้มีผู้ให้คำจำกัดความเอาไว้มากมายโดยสามารถแยกแยะรูปแบบของพฤติกรรมการคุกคามทางเพศออกเป็น 6 แบบ คือ

- (1) การยั่วยุหรือล่อลวง และการชำเลืองมองรูปร่างของผู้หญิงอย่างไม่รู้จักระมัดระวัง
- (2) การบิดไปโดนเนื้อตัวของผู้หญิงเสมอ
- (3) การขู่ผู้หญิงให้ยอมจำนนต่อการคาดคะเนหรือเหน็บแนม
- (4) การจับตัวผู้หญิงให้อยู่ตามลำพังเพื่อความใกล้ชิดทางเพศซึ่งเป็นการฝืนใจ

ผู้หญิง

(5) การชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์อย่างเปิดเผย โดยมักจะขู่ถึงการสูญเสียงานหรือการเลื่อนตำแหน่ง

- (6) การมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยฝืนใจฝ่ายหญิง

ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศ (พัชรี มณีธรรมวงศ์, 2542, น. 33-34) ได้รวบรวมแนวทางของพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) การคุกคามทางเพศทางวาจา (Verbal harassment) เช่น

- การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับรูปร่าง การแต่งตัวที่สื่อไปทางลามก
- การเล่าเรื่องตลกลามก
- การพูดหรือการถามถึงความสัมพันธ์ทางเพศของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในที่สาธารณะ
- การเปลี่ยนหัวข้อเรื่องงานให้เป็นเรื่องทางเพศ หรือเรื่องลามก
- การกระจายข่าวลือ หรือนินทาเกี่ยวกับเรื่องเพศของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
- การตามตื้อตามจับบุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเขาไม่สนใจ
- การกล่าวถึงกลุ่มหญิงหรือชายในทางลามก

(2) การคุกคามทางเพศโดยการแสดงท่าทาง (Nonverbal harassment) เช่น

- การจ้องมองอย่างก่อกวน
- การแสดงสีหน้าอย่างเจ้าชู้
- การแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหวร่างกายที่สื่อถึงเจตนาการล่วงเกินทางเพศ
- การติดภาพโป๊ หรือสิ่งของ อุปกรณ์ลามก
- การส่งจดหมาย ข้อความภาพ การ์ด หรือคำกลอนที่เน้นในเรื่องเพศ
- การมองเรือนร่างอย่างสำรวจตรวจตรา

(3) การคุกคามทางเพศโดยการสัมผัสร่างกาย (Physical harassment) เช่น

- การแตะเนื้อต้องตัว รวมทั้งการจัดเสื้อผ้า
- การกอดจูบ หอมแก้ม หรือการตีกัน สะโปก การยืน เดิน ดื้อนเข้ามุม หรือนั่งใกล้ชิดเกินความจำเป็น โดยใช้บางส่วนของร่างกายสัมผัสผู้อื่นอย่างจงใจ

สรุป

ความหมายและลักษณะการคุกคามทางเพศที่ได้ศึกษามาข้างต้นพบว่าการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเริ่มต้นจากการได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดเรื่องปิตาธิปไตยหรือระบบชายเป็นใหญ่ ซึ่งแนวคิดที่ว่าเป็นแนวคิดที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาช้านานจนเกิดความเคยชิน จนทำให้สถานะของผู้หญิงในสังคมต้องด้อยกว่าสถานะของผู้ชาย อีกทั้งการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นกับสตรีนั้นยังส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมด้วย กล่าวคือประชากรในสังคมมากกว่าครึ่งจะเป็นผู้หญิง ดังนั้นการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะใดก็

ตามย่อมส่งผลกระทบต่อประชากรที่เป็นผู้หญิงโดยรวม เช่น การคุกคามทางเพศทางด้านการร่างกาย ในเรื่องนี้จะส่งผลกระทบต่อประชากรเพศหญิงโดยรวมซึ่งจะแสดงออกมาในรูปแบบของการหวาดระแวง การฉวย อย่างนี้เป็นต้น แนวคิดทางด้านสตรีที่เลือกมานี้เพื่อต้องใช้เป็นแนวทางการศึกษารูปแบบของการรายงานข่าวและการพาดหัวข่าว กล่าวคือผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดข้างต้นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าลักษณะของการนำเสนอการพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณนั้นมีรูปแบบการรายงานแบบใด เหมาะสมหรือสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอหรือไม่ การใช้คำ การจัดข้อความในการพาดหัวข่าวเป็นอย่างไร

แนวคิดทางด้านสื่อสารมวลชน

การรายงานข่าวแบ่งตามวิธีปฏิบัติในการหาข่าวและการรายงานข่าวที่ได้มาสู่สาธารณะ ได้เป็น 3 ประเภท คือ (นาฏยา ตนานนท์, 2546, น. 3-4)

1. การรายงานข่าวแบบตรงไปตรงมา (Straight-Forward News Reporting) หรือการรายงานตามเนื้อผ้าเป็นการรายงานข่าวตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยที่ผู้เขียนข่าวจะไม่แสดงความคิดเห็น (Comment) อธิบายขยายความ (Interpret) หรือประเมินเหตุการณ์ (Evaluation) ใดๆทั้งสิ้น จะมีลักษณะการรายงานข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในลักษณะบอกกล่าว (Inform)
2. การรายงานข่าวเชิงตีความ (Interpretive Reporting) หรือเดิมเรียกกันว่าการรายงานข่าวแบบไขข่าว เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่ซับซ้อน ซึ่งการรายงานข่าวแบบตรงไปตรงมาไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ จึงต้องจำเป็นที่จะเขียนอธิบายขยายความหรือให้ภูมิหลังกับเหตุการณ์นั้นๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงที่มาที่ไปชัดเจนยิ่งขึ้น
3. การรายงานข่าวเชิงสอบสวน (Investigative Reporting) ในวงการสื่อสารมวลชนเรียกว่า ข่าวเจาะ คือข่าวที่ได้มาด้วยการขุดคุ้ย ขุดเจาะเรื่องราวออกมาตีแผ่อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งพบข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามเหตุการณ์นั้น (Real Fact) ข่าวเชิงสอบสวนเป็นข่าวที่ยกระดับจากการรายงานข่าวแบบตรงไปตรงมาจนทำให้เกิดเป็นข่าวที่ชวนติดตามวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางและเกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนสามารถระงับหรือยุติการกระทำเรื่องนั้นได้

การพาดหัวข่าว (สมควร กวียะ และ มาลี บุญศิริพันธ์, 2531, น. 2-3) หัวข่าว คือ ส่วนบนสุดของข่าวเป็นส่วนที่อยู่นอกเหนือจากเนื้อข่าว ทำหน้าที่บอกผู้อ่านให้ทราบถึงสาระสำคัญของเนื้อข่าว และเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ หัวข่าวอาจมี

ขนาดต่างกันตามความสำคัญของข่าวที่ได้รับการประเมินค่าแล้วจากบรรณาธิการ แต่สาระในหัวข่าวจะต้องเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดและเป็นสิ่งที่น่าสนใจมากที่สุดสำหรับผู้อ่าน

องค์กรหนังสือพิมพ์ : ธุรกิจหนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจที่ดำเนินการโดยเอกชนจัดเป็นการลงทุนชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2531)

1. การลงทุน
2. การผลิต
3. การตลาด

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการเป็นปัจจัยเบื้องต้น ที่จะทำให้ธุรกิจเกิดขึ้นได้ หากขาดข้อหนึ่งข้อใดไปก็จะทำให้กิจการนั้นหยุดชะงัก แม้ว่าวัตถุดิบประสงคิใหญ่ของกิจการหนังสือพิมพ์ คือ การเสนอ "ข่าว" (news) และความเป็นข่าว (newsy) ซึ่งไม่ว่าจะผลิตอย่างไร หากสามารถสนองตอบเป้าหมายหลักนี้แล้วก็ถือว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ดีได้ หนังสือพิมพ์ยังมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากธุรกิจทั่วไปคือ เป็นกิจการที่ประกอบขึ้นด้วยบุคคล 3 ฝ่าย ได้แก่

1. ผู้ลงทุน หรือเจ้าของ
2. ผู้จัดทำ
3. ผู้อ่าน

บุคคลทั้ง 3 นี้ จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะโดยภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือการกำหนดนโยบาย โดยมีเป้าหมายสำคัญคือสามารถทำหน้าที่ให้ข่าวสาร และยกระดับภูมิปัญญาของผู้อ่านในสังคม ถ้าจะเปรียบหนังสือพิมพ์เป็น"สินค้า" "ผู้อ่าน" ก็คือ ตลาดหรือลูกค้าที่หวังซื้อทั้งความรู้และปัญญาจากผู้ทำหนังสือพิมพ์ ในส่วนนี้เองที่ทำให้หนังสือพิมพ์กลายเป็นธุรกิจที่มีคุณลักษณะแตกต่างจากธุรกิจธรรมดา คือเป็นธุรกิจ "ประหนึ่งสถาบันสาธารณะ" ที่มีกรณีศึกษาแบบเนื่องกับสังคม เป็นทั้งเพื่อนผู้นำทาง และมหาวิทยาลัยของประชาชน ยังปรากฏทั้งบทบาทและอิทธิพล ที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้อ่าน ทั้งด้านรสนิยม ความคิด และพฤติกรรม เป็นกระจกสะท้อนสังคมบ้านใหญ่บ้านหนึ่งที่เดียว

การจัดองค์กรการทำงานของหนังสือพิมพ์ : โดยการแบ่งภาระความรับผิดชอบในการทำงาน และลักษณะพิเศษของงานหนังสือพิมพ์ จึงได้มีการแบ่งแยกการทำงานของหนังสือพิมพ์ออกเป็น 3 ฝ่ายหลักๆแต่จะมีขนาดแตกต่างกันไปบ้าง ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการลงทุนของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ องค์ประกอบทั้ง 3 ประกอบด้วย

1. ฝ่ายบรรณาธิการ (Editorial Department)
2. ฝ่ายจัดการ (Business Department)
3. ฝ่ายผลิต (Mechanical Department)

ขนาดของทั้ง 3 ฝ่ายจะแตกต่างกันตามขนาดของหนังสือพิมพ์และการลงทุน หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่จะมีบุคลากรมากกว่า ขบวนการผลิต อุปกรณ์ทันสมัยซับซ้อนกว่า หนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก ขอบเขตหน้าที่ของแต่ละฝ่ายประกอบด้วย

1. ฝ่ายบรรณาธิการ (Editorial Department) รับผิดชอบเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์ ทั้งฉบับที่เป็นเรื่องราวสำหรับอ่าน (reading matter) ตั้งแต่การแสวงหารวบรวม จัดเตรียมต้นฉบับทุกประเภท เช่น ข่าว (ในประเทศและต่างประเทศ) บทความ สารคดี บทบรรณาธิการ ภาพการ์ตูน ต้นฉบับที่ถูกส่งมายังกองบรรณาธิการจะได้รับการพิจารณา วินิจฉัยคุณค่า คัดเลือก ตรวจสอบความถูกต้อง เขียนให้เหมาะสมในรูปแบบที่ต้องนำเสนอในรูปแบบของข่าว หรือบทความ พาดหัวข่าว ให้ตัวอักษร ก่อนจะส่งไปยังที่ฝ่ายการพิมพ์ กล่าวง่ายๆ คือ กองบรรณาธิการมีภาระโดยตรงในการเตรียมต้นฉบับเนื้อหา ทุกประเภทก่อนจะส่งไปพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ หนังสือพิมพ์โดยทั่วไปจะจัดแบ่งส่วนรับผิดชอบในกองบรรณาธิการออกเป็นฝ่ายย่อยๆ คือ ฝ่ายข่าวในประเทศ ฝ่ายข่าวต่างประเทศ ฝ่ายช่างภาพ ฝ่ายบทความ ฝ่ายกีฬา ฝ่ายบรรณาธิการ ฝ่ายจัดหน้า ทั้งหมดนี้จัดแบ่งตามกระบวนการและความสะดวกในการ ทำงานของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

2. ฝ่ายจัดการ (Business Department) ฝ่ายนี้รับผิดชอบโดยตรงทางด้านธุรกิจการจัดการการตลาด เพื่อให้หนังสือพิมพ์มีรายได้สามารถเลี้ยงตัวเองได้และให้หนังสือพิมพ์ไปถึงมือผู้อ่านให้มากที่สุด เร็วที่สุด ครอบคลุมถึงการจัดจำหน่าย หาสมาชิก การบัญชี ขายเป็นที่โฆษณา บุคลากร และการขนส่ง การบริหารงานทางธุรกิจ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญสำหรับหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน เพราะการพัฒนา การแข่งขันทางธุรกิจทำให้ต้องอาศัยหลักการบริหารที่ใช้หลักวิชาทันสมัย จึงจะสามารถสู้กับภาวะการเปลี่ยนแปลงของการตลาดอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การโฆษณา ทั้งการโฆษณาตัวหนังสือพิมพ์เอง และการขายเนื้อที่โฆษณา ฝ่ายจัดหาโฆษณา ต้องมีประสบการณ์กว้างขวาง สามารถทำงานประสานกับฝ่ายบรรณาธิการตลอดเวลา หากไม่แล้วอาจมีผลกระทบถึงรายได้ของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับได้ เพราะรายได้จากการโฆษณาก็ยังถือเป็นเส้น

เลือดใหญ่ของหนังสือพิมพ์ ฝ่ายจัดการมีความสำคัญยิ่งในการวางแผนพัฒนาการธุรกิจการตลาด และส่งเสริมการขายให้ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา

3. ฝ่ายการผลิต (Mechanical Department) รับผิดชอบด้านการพิมพ์ เพื่อให้หนังสือพิมพ์เสร็จจุล่งออกมาเป็นฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะออกวางตลาดได้ ส่วนนี้ประกอบด้วย การเรียงพิมพ์ ทำบล็อก ตรวจพิสูจน์ ทำเพลท ฯลฯ ในระบบการพิมพ์แบบเลตเตอร์เพรส (Letterpress) ฝ่ายการพิมพ์ต้องใช้มือในการเรียงตัวอักษร ทำบล็อก ซึ่งยุ่งยากและล่าช้า ปัจจุบันระบบการพิมพ์ก้าวหน้าทันสมัยขึ้นมาก หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะใช้ระบบพิมพ์แบบออฟเซต (Offset) ใช้ตัวเรียงคอมพิวเตอร์ ทำให้การผลิตงานพิมพ์รวดเร็ว สะอาดขึ้นมาก และสามารถผลิตหนังสือพิมพ์ เป็นจำนวนมากภายในระยะเวลาอันสั้น มีผลให้การรายงานข่าวรวดเร็ว ทันสมัย ประสิทธิภาพของหนังสือพิมพ์ดีขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก แต่ก็มีผลทำให้การลงทุนสูงขึ้น องค์การทั้ง 3 ฝ่าย มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกัน ต่างฝ่ายต่างต้องประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เพราะหากขาดฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไป หรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดล่าช้าก็จะทำให้หนังสือพิมพ์ไม่สามารถออกทันเวลา การทำหนังสือพิมพ์เป็นงานที่ทำกันเป็นทีม แข่งกับเวลา ต้องการความเร็ว คำที่ใช้กันคุ้นเคยในงานพิมพ์ก็คือ "Deadline" แปลว่า "เส้นตาย" งานทุกชิ้นต้องพร้อมก่อนกำหนดเส้นตาย หากขาดความสนใจต่อเนื่องเวลาอันนี้แล้วก็จะทำให้งานหนังสือพิมพ์ขาดประสิทธิภาพ ส่งผลถึงความล่าช้าและความไม่ทันสมัยในการรายงานเหตุการณ์ เนื่องจากเป้าหมายธุรกิจหนังสือพิมพ์ คือการปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับการให้ข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็นแก่ผู้อ่าน การจัดมาตรฐานของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมักจะจัดกันที่เนื้อหาข่าวสารเป็นประการสำคัญก่อน จึงจะสามารถทำให้การผลิตและการตลาดดีขึ้นได้ ฉะนั้นในที่นี้จึงขอก้าว ถึงขอบเขตการทำงานในความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ผู้ศึกษาได้เห็นภาพที่แท้จริงของการทำหนังสือพิมพ์อย่างกว้างๆ

การทำงานของกองบรรณาธิการ รูปแบบการทำงานภายในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์จะคล้ายคลึงกัน ถึงแม้ว่าอาจจะไม่เหมือนกันหมดเสียทีเดียว แต่แนวการเดินทางของข่าว ความสัมพันธ์แต่ละส่วนของหนังสือพิมพ์ มีลักษณะการทำงานคล้ายกันโดยหลักใหญ่ๆ ดังแผนภูมิต่อไปนี้ (แนวการเดินทางของข่าวในกองบรรณาธิการ) เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการทำงานของหนังสือพิมพ์รายวัน จะขอก้าวถึงความรับผิดชอบในตำแหน่งสำคัญๆ ซึ่งแบ่งความรับผิดชอบขอบเขตเนื้อหาเป็นหน้าๆ ไป เพื่อให้ความสะดวก ในการพิจารณาเนื้อหาลงพิมพ์

คล่องตัวมากขึ้น แต่ในหนังสือพิมพ์ขนาดเล็กอาจตัดตำแหน่งบางส่วนออก เหลือเพียงตำแหน่งที่จำเป็น เช่น บรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าว หัวหน้าข่าวในประเทศ ผู้เขียน เรียบเรียงข่าว ช่างภาพ ผู้ตรวจต้นฉบับ ผู้ตรวจรูป และผู้สื่อข่าว

ขอบเขตและหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง :

- บรรณาธิการบริหาร (Editor-in-chief) ในปัจจุบันทำหน้าที่รับผิดชอบทางด้านธุรกิจของหนังสือพิมพ์ วางแผนดำเนินงานให้หนังสือพิมพ์อยู่รอดได้ทั้งทางธุรกิจและการเสนอเนื้อหาที่ดี ทั้งนี้ เพราะการทำหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านการบริหารอยู่ด้วย จึงจะช่วยให้เป็นกิจการที่มีประสิทธิภาพอยู่รอดได้

- บรรณาธิการ (Managing Editor) ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการให้หนังสือพิมพ์สำเร็จลุล่วง ออกเป็นฉบับให้ทันเวลา และมีประสิทธิภาพ สิ่งที่บรรณาธิการบริหาร (หรือหนังสือพิมพ์บางฉบับจะเรียกตำแหน่งนี้ว่า "หัวหน้ากองบรรณาธิการ") ให้ความสนใจโดยตรงก็คือ เนื้อหาสาระที่เป็นข่าว บทความ สารคดี ฯลฯ กล่าวโดยสรุป คือรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่านได้ทั้งหมด (reading materials) จะดูแลตั้งแต่คุณภาพของข่าว การบรรณาธิการ การจัดหน้า และความรวดเร็วในการผลิตหนังสือพิมพ์ให้ถึงมือผู้อ่านตามเวลา บรรณาธิการบริหารจะทำงานอย่างใกล้ชิดกับบรรณาธิการใหญ่ เพื่อให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งในด้านนโยบายธุรกิจ และนโยบายการข่าวให้ไปด้วยกันได้เป็นอย่างดี

- บรรณาธิการข่าวในประเทศ (City Editor) เป็นหัวหน้ารับผิดชอบข่าวในประเทศทั้งหมด เป็นผู้มอบหมายให้ผู้สื่อข่าวไปแสวงหาข่าวตามแหล่งข่าวต่างๆ ตรวจตราความถูกต้อง และพิจารณาคัดเลือกข่าว ซึ่งส่งเข้าโดยผู้สื่อข่าว หากเป็นที่พอใจถูกต้องตามคุณค่าของข่าวก็จะส่งข่าวชิ้นนั้นต่อไปให้บรรณาธิการข่าว (news editor)

- บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ (Wire Editor) รับผิดชอบข่าวต่างประเทศ ปกติข่าวต่างประเทศจะได้จากโทรพิมพ์ จึงเรียกว่า Wire news แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์บางฉบับสามารถจ้างผู้สื่อข่าวไปประจำในต่างประเทศ เพื่อรายงานข่าวพิเศษบางอย่างได้ด้วย ข่าวต่างประเทศจึงครอบคลุมถึงข่าว ซึ่งได้จากโทรพิมพ์ สำนักข่าว และผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับจะเป็นสมาชิกของสำนักข่าวต่างประเทศ เช่น A.P. (Associated Press), U.P.I. (United

Press International) และ Reuter เป็นต้น สำนักข่าวเหล่านี้จะป้อนข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกผ่านทางเครื่องโทรพิมพ์ ผู้สื่อข่าวจะคัดเลือกข่าวที่น่าสนใจมาเขียนตามรูปแบบของข่าว แล้วส่งต่อให้บรรณาธิการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาว่าควรลงพิมพ์ข่าวใดบ้าง นอกจากนี้ข่าวต่างประเทศยังได้จากเอกสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ เนื้อหาเหล่านี้เป็นประโยชน์ในรูปของการวิเคราะห์ที่จะลึกมากกว่ารายงานเหตุการณ์

- บรรณาธิการภาพ (Picture Editor) รับผิดชอบในเรื่องของภาพถ่าย ภาพข่าว สำหรับ ลงพิมพ์ ทำหน้าที่คัดเลือกภาพข่าวที่มีคุณภาพส่งให้บรรณาธิการข่าว แหล่งภาพข่าวจะได้จาก โทรพิมพ์ส่งมาโดยสำนักพิมพ์ต่างประเทศ และจากช่างภาพประจำกองบรรณาธิการมักเป็นภาพข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ บางครั้งอาจจะมีภาพส่งมาโดยช่างภาพสมัครเล่นบรรณาธิการฝ่ายภาพ จะทำหน้าที่พิจารณาคุณค่าของภาพว่าสมควรจะลงพิมพ์หรือไม่

- บรรณาธิการข่าว (News Editor) เป็นแกนสำคัญในการรับผิดชอบการทำงานในกองบรรณาธิการรองลงมา จากบรรณาธิการบริหารซึ่งรับผิดชอบหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ รวมถึงการเขียนบทบรรณาธิการ แต่บรรณาธิการข่าวจะเป็นผู้ตัดสินใจการพิจารณาลงพิมพ์ข่าวและภาพทั้งหมด บรรณาธิการข่าวจะทำงานร่วมกับบรรณาธิการฝ่ายจัดหน้า Make Up Editor หรือ Sub-Editor ทำหน้าที่พาดหัวข่าว จัดหน้า รูปภาพ ตัดฉบับ ให้หนังสือพิมพ์มีรูปร่างหน้าตาน่าดูและน่าอ่าน บรรณาธิการข่าวจะเป็นผู้ตัดสินใจ กำหนด คัดเลือกข่าวที่มีคุณค่าน่าสนใจ ลงตีพิมพ์พร้อมกับกำหนดความสั้น-ยาวของแต่ละข่าวให้เหมาะสมกับเนื้อที่หน้ากระดาษ แล้วส่งไปที่โต๊ะตรวจต้นฉบับข่าว (Copy desk) ที่โต๊ะนี้ หัวหน้าฝ่ายตรวจแก้ต้นฉบับ (Slotman) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตรวจความถูกต้องของเนื้อหา ข้อเท็จจริง และกฎหมาย จะทำหน้าที่ตรวจต้นฉบับให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ภาษาที่ใช้ให้กระชับ การพาดหัวข่าว เมื่อตรวจความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว เรื่องต่าง ๆ จะถูกส่งไปให้บรรณาธิการจัดหน้า ทำการเข้าหน้าให้เรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ แล้วจึงส่งไปยังห้องเรียงพิมพ์ และฝ่ายผลิตต่อไป นอกเหนือจากข่าวแล้ว เนื้อหาอื่น ๆ เช่น บทความ สารคดี บทความพิเศษ ฯลฯ อาจจะได้จากนักเขียนประจำกองบรรณาธิการเอง หรือจากผู้อ่าน หรือนักเขียนอิสระเนื้อหาเหล่านี้จะผ่านการพิจารณาโดยบรรณาธิการตรวจต้นฉบับ (Copy Editor) เพื่อตรวจในเชิงของกฎหมายมากกว่าอย่างอื่น ในหนังสือพิมพ์บางฉบับอาจผ่านการพิจารณา โดยบรรณาธิการบทความ หรือบรรณาธิการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยตรง หลาย ๆ ครั้งที่ผู้สื่อข่าวส่งข่าวเข้าโรงพิมพ์โดยตรงทางโทรศัพท์หรือทางจดหมาย (กรณีที่เป็นข่าวต่างจังหวัด

ไกลๆ) ข้อมูลเหล่านี้จะมอบหมายให้ผู้ทำหน้าที่เขียนข่าว (Rewrite man หรือ Rewriter) ผู้เขียนข่าวหรือเรียบเรียงข่าวนี้อยู่ประจำในโรงพิมพ์ มีประสบการณ์และความชำนาญในงานการสื่อข่าวเขียนข่าวมาก่อน จึงจะสามารถเขียนข่าวได้ถูกต้องตรงกับเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์

- ผู้สื่อข่าว (Reporters) เป็นบุคคลแรกที่ทำหน้าที่รวบรวมรายงานข้อเท็จจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น งานของผู้สื่อข่าวก็คือการออกไปตระเวนหาข่าวตามแหล่งต่างๆ โดยปกติจะแบ่งเป็นสายๆ เช่น สายมหาดไทย สายทำเนียบ สายการศึกษา สายเศรษฐกิจ ฯลฯ เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ผู้สื่อข่าวจะให้ความรู้ความสามารถทางการประเมินวินิจฉัยคุณค่าข่าวที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่านมารายงาน ให้ข้อเท็จจริงในรายละเอียดส่งให้หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าว เพื่อเขียนตามรูปแบบของข่าวต่อไป ผู้สื่อข่าวจึงเป็นด่านแรกที่จะวินิจฉัยนำเหตุการณ์ที่เหมาะสมมารายงาน ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ "ข่าว" จึงเป็นสิ่งสำคัญ ในหนังสือพิมพ์บางฉบับจะจัดแบ่งกลุ่มผู้สื่อข่าวออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ผู้สื่อข่าวทั่วไป (General Assignment Reporter) ทำหน้าที่หาข่าวทั่วไป ไม่มุ่งเฉพาะประเภทข่าวสายหนึ่งสายใด แล้วแต่ว่าจะได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการ ผู้สื่อข่าวประเภทนี้ อาจรายงานเหตุการณ์ในลักษณะของการวิเคราะห์ข่าว เขียนคอลัมน์ด้วย เมื่อมีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้นและ ได้รับมอบหมายก็สามารถออกไปทำข่าวได้ทันที ดังนั้น จึงต้องมีความชำนาญ ประสบการณ์ คล่องตัวพอสมควรในการสื่อข่าว ส่วนมากมักจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์การรายงานข่าวมาก่อน จึงสามารถตัดสินใจแสวงหาประเด็นข่าวที่น่าสนใจได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้สื่อข่าวประจำ (Beat Reporter หรือ Special Assignment Reporter) มีหน้าที่สื่อข่าวเป็นหลักใหญ่ ได้รับการฝึกฝนให้มีความชำนาญในการรายงานข่าวได้เป็นอย่างดี มักจะได้รับมอบหมายให้ไปหาข่าวประจำตามแหล่งต่างๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย ทำเนียบรัฐบาล กระทรวงศึกษา หรือ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ประจำตามสายต่างๆ เช่น สายการเมือง สายเศรษฐกิจ ฯลฯ ดังนั้น จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องที่ตนรับผิดชอบอยู่อย่างลึกซึ้ง ตลอดจนชำนาญในเทคนิคการเจาะข่าวเพื่อรายงาน

หนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจที่ต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน แข่งกับเวลา ดังนั้น การรู้จักขั้นตอน กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การทำงานสอดคล้องรวดเร็วขึ้น ถึงแม้ว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับอาจจัดองค์การแตกต่างกันในความรับผิดชอบปลีกย่อย แต่โดยหลักการแล้ว มักจะมีแนวการเดินทางของข่าวไม่แตกต่างกัน

แนวการเดินทางของข่าว : เมื่อผู้สื่อข่าวซึ่งเป็นบุคคลแรกที่สัมผัสกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกเป็นประจำ จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงทั้งหมด นำมาเขียนเป็นข่าวส่งให้กับหัวหน้าข่าว หรือบรรณาธิการข่าวแต่ละประเภท เช่น บรรณาธิการข่าวในประเทศ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ บรรณาธิการข่าวต่างจังหวัด เป็นต้น ในกรณีที่ผู้สื่อข่าวส่งข่าวทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายซึ่งไม่ได้เขียนในรูปของข่าว หรือเขียนข่าวไม่ชัดเจน บรรณาธิการอาจส่งให้ผู้เรียบเรียงข่าว หรือผู้เขียนข่าว (Rewriter) นำไปเขียนเป็นข่าวให้ถูกต้องก่อนส่งไปพิมพ์ บรรณาธิการข่าวแต่ละคนจะทำการคัดเลือกข่าวที่ถูกส่งเข้ามา ตามหลักการ ประเมินคุณค่าข่าว โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบของข่าว นโยบายการเสนอข่าวและอื่นๆ (ดังที่ได้กล่าวมาบ้างแล้ว) เมื่อได้ข่าวที่มีคุณค่าน่าสนใจมาแล้ว จะส่งให้หัวหน้ากองบรรณาธิการหรือบรรณาธิการบริหาร เพื่อพิจารณาตัดสินใจคัดเลือกอีกครั้งหนึ่งโดยให้เหมาะสมกับเนื้อที่ของหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่ ในส่วนนี้บรรณาธิการข่าวจะคัดเลือกและอาจร่วมกับบรรณาธิการฝ่ายจัดหน้าทำการพาดหัวข่าว ตรวจสอบความถูกต้อง กำหนดความยาว จัดหน้า (Lay-out) ในขั้นหนึ่งก่อน แล้วส่งต่อไปที่โต๊ะข่าว (Copy Desk) เพื่อประชุมร่วมกับหัวหน้าข่าวฝ่ายต่างๆ (Rimmen) โดยมีบรรณาธิการข่าวทำหน้าที่นั่งประจำในตำแหน่งหัวหน้าโต๊ะ (Slotman) เพื่อทำการบรรณาธิกรณ์ ตรวจสอบ ปรับปรุงการใช้ภาษา การพาดหัวข่าว ให้เรียบร้อยก่อนที่จะส่งให้บรรณาธิการฝ่าย จัดหน้าไปจัดวางตัวอักษรในทั้งหลายลงในหน้าหนังสือพิมพ์ให้ดูเรียบร้อยน่าอ่านตามหลักของการจัดหน้าที่ดี แล้วจึงส่งให้ฝ่ายผลิตจัดการพิมพ์ตามที่กำหนดไว้ เสร็จแล้วฝ่ายจัดการก็จะรับช่วงดำเนินการวางตลาดต่อไป จะเห็นได้ว่า ตามแนวการทำงานของกองบรรณาธิการโดยเส้นทางเดินของข่าวบุคลากร แต่ละคนของหนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนนายด่าน (Gate Kuper) กลั่นกรองสิ่งที่ผู้อ่านควรจะได้ทราบ บุคคลเหล่านี้จึงต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อวิชาชีพของตนอยู่เสมอเพื่อให้ผู้อ่าน และสังคมได้รับสิ่งที่ดีและถูกต้องมากที่สุด

คุณลักษณะของข่าว : ความหมายของคำว่า "ข่าว" อาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนจะให้ความสำคัญแก่ สิ่งที่จะนำมารายงานอย่างไร ทำให้นิยามของข่าวเป็นไปอย่างกว้างขวางตามคุณลักษณะที่ปรากฏในตัวมันเอง ความพยายามในการจำกัดความปรากฏออกมาหลายรูปแบบ เช่น

ข่าว คือ เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวที่ประชาชนสนใจใคร่รู้

ข่าว คือ เหตุการณ์หรือ "ข่าวสาร" ที่รายงานให้ผู้อ่านทราบ

ข่าว คือ รายงานของเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีความยุติธรรม ทันเหตุการณ์ ถูกต้องกะทัดรัด และ เทียบตรง

ข่าว คือ สิ่งที่ประชาชนสนใจ

ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีความสำคัญ

ข่าว คือ สิ่งที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์คัดสรรใจเลือกลงพิมพ์ เพื่อเสนอต่อผู้อ่าน

ข่าว คือ สิ่งที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

จากนิยามข้างต้นพอสรุปได้ว่า "ข่าว" นั้นควรประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความน่าสนใจ (interest) ข้อเท็จจริง (facts) และผู้อ่าน (readers) กล่าวคือ ข้อเท็จจริง ที่เกิดขึ้นต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ สำหรับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น ผู้สื่อข่าว จำเป็นต้องรายงานข้อเท็จจริง ให้เป็นที่สนใจ แก่ผู้อ่าน

ข้อสรุปข้างต้นพอจะชี้ให้เห็นว่า หากเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงได้เกิดขึ้นแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจหรือไม่น่าสนใจ ผู้สื่อข่าวก็จะไม่นำไปเสนอให้ผู้อ่านได้มีโอกาสรู้ว่าจะเกิด อะไรขึ้นบ้างแล้ว ผู้อ่านจะไม่มีโอกาสรับทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเลย ความสนใจย่อมไม่เกิดเมื่อเป็นดังนี้ เหตุการณ์จะเกิดที่ไหนก็อยู่ตรงนั้น ผู้อ่านจะทราบก็ต่อเมื่อมีบุคคลหยิบยกเอาเหตุการณ์นั้น รวบรวมข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทั้งหมดมาเล่าหรือรายงาน หรือลงพิมพ์เพื่อให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้ ก็ จะเกิดความสนใจขึ้นมาได้ สิ่งนั้นจึงเป็นข่าว

"ข่าว" คือ รายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่น่าสนใจ ในที่นี้ขอเน้นว่า "ข่าว" คือ "รายงาน" มิใช่เพียงเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดเท่านั้น แต่ข่าวจะเป็นเรื่องราว มีคนรายงานให้เราทราบ สารสำคัญของข่าวต้องเป็นรายงานของเหตุการณ์ปัจจุบันที่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการเห็น

ห้องต้องกันว่า ประชาชนควรรับทราบเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้นๆ ทั้งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าว จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทอย่างมากในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่า เหตุการณ์ใดควรได้รับการรายงานหรือไม่ จากบทบาทสำคัญนี้ ทำให้ต้องยึดหลักการพิจารณาคุณค่าข่าว หลักใหญ่ที่ถือปฏิบัติกันมาเสมอก็คือ ความสด ความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ "เป็นที่สนใจ" ของมนุษย์ นอกเหนือไปจากความสำคัญของเหตุการณ์ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตของผู้อ่าน ความน่าสนใจ จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่จะเป็นแนวทางกำหนดว่าข่าวนั้นมีคุณค่า (New Worthiness) สมควรแก่การรายงานหรือไม่

การวินิจฉัยคุณค่าข่าว : ได้กล่าวไปบ้างแล้วว่า คุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของข่าวก็คือ ความน่าสนใจและความสำคัญทั้ง 2 ประการนี้ผู้สื่อข่าวต้องพิจารณาในทัศนะของผู้อ่าน คือ ข่าวนั้นต้อง น่าสนใจสำหรับผู้อ่าน มีความสำคัญต่อผู้อ่าน และผู้ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีความสดทันสมัย สำหรับผู้อ่าน ข่าวที่มีคุณค่าสูง มักจะมีทั้งความสำคัญ (significance) และความน่าสนใจ (interest) อยู่ในตัวของมันเอง

ความสำคัญ (significance) หมายถึง เหตุการณ์อะไรก็ตามที่เกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ผลกระทบดังกล่าวจะมีผลในวงกว้าง เช่น การปรับอัตราภาษีมีผลกระทบต่อรายได้ค่าครองชีพของประชาชน การเสียเปรียบดุลการค้ากับต่างประเทศมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญมีผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อความเป็นอยู่และค่าครองชีพของประชาชนทั่วประเทศ จึงจัดว่าเป็นข่าวที่มีความสำคัญ เพราะหากไม่รายงานให้ผู้อ่านทราบก็อาจจะเกิดผลเสียต่อส่วนรวมทั้งหมดได้ ความสำคัญนั้น นอกจากจะพิจารณาจากผลกระทบที่จะเกิดต่อประชาชนแล้ว บางทีข่าวที่สำคัญในสังคมหนึ่งหรือประเทศหนึ่งอาจจะไม่สำคัญต่ออีกสังคมหนึ่งก็ได้ เช่น ข่าวการเสียเปรียบดุลการค้ากับต่างประเทศจำนวนมหาศาลนั้น เป็นข่าวที่มีความสำคัญมาก สำหรับประเทศไทย แต่เมื่อมองในทัศนะของประชาชนประเทศญี่ปุ่นแล้ว ข่าวนี้ไม่มีความสำคัญเพราะไม่มีผลกระทบต่อชาวญี่ปุ่น เพราะฉะนั้น การเลือกรายงานข่าวของสื่อมวลชนใน 2 ประเทศนี้จึงไม่เหมือนกัน เห็นได้ว่าการวินิจฉัยคุณค่าข่าวต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมความเป็นจริง สังคมและองค์ประกอบอื่นๆ อีก โดยมากข่าวที่มีความสำคัญ มักจะเป็นข่าวที่จัดในประเภท hard news หรือข่าวหนักคือ เป็นข่าวที่มีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ผลกระทบนั้นอาจไม่ทันที่ทันใด แต่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะยาว ต้องอาศัยเทคนิคการรายงานข่าว อย่างละเอียดรอบคอบเพื่อความเข้าใจในเรื่องราว

นั้นๆ ส่วนมากข่าวประเภทนี้จะมีลักษณะเป็นข่าวสถานการณ์ (situation news) มากกว่าข่าวประเภทเหตุการณ์ (event news) ซึ่งตอบสนองความใคร่รู้ได้อย่างฉับพลัน แต่ข่าวในเหตุการณ์บางประเภทก็มีความสำคัญ พอที่จะส่งผลกระทบถึงคนหมู่มาก เช่น ข่าวโรงงานแก๊สระเบิดในประเทศอินเดียทำให้คนตายเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบให้ประชาชน ต้องหวาดระแวงเกี่ยวกับความปลอดภัยและญาติพี่น้องทรัพย์สินที่สูญหายไป มีผลให้รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณมาช่วยเหลือเป็นจำนวนมหาศาลต่างๆ ที่เป็นประเทศยากจน เกิดภาวะฉุกเฉินทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ในเรื่องของข่าวหนักและข่าวเบาจะได้กล่าวต่อไป

ความน่าสนใจ (interest) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ประชาชนสนใจใคร่รู้ อยากติดตาม คุณสมบัติข้อนี้ น่าจะเป็นข้อที่สำคัญของรายงานข่าวเพราะข่าวที่ขาดความน่าสนใจแล้ว คนก็จะไม่อ่าน ผู้สื่อข่าวที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์จะพยายามเขียนข่าวให้น่าสนใจและน่าอ่านโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ข่าวที่น่าสนใจก็คือข่าวที่ผู้อ่านมีความตั้งใจต้องการจะอ่านมากที่สุด ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่าอะไรคือสิ่งที่น่าสนใจ นักหนังสือพิมพ์และบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับข่าว ได้กำหนดแนวการวัดความสนใจของผู้อ่านไว้หลายประการ โดยพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว (news elements) กล่าวคือ ผู้อ่านทั่วไปมักให้ความสนใจเป็นพิเศษในสิ่งต่อไปนี้

1. ความสด (Immediacy) หมายถึงความรวดเร็วในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านได้ ทราบอย่างทันทีทันควัน คือนับจากระยะเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับการรายงานข่าว ควรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ยิ่งรายงานได้เร็วเท่าไรคุณค่าของความสดของข่าวก็จะมีมากขึ้น

2. ความใกล้ชิด (Proximity) หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้กับตัวผู้อ่านหนังสือพิมพ์ทั้งด้าน ระยะทาง เวลา และความคิด ถ้าใกล้มากก็จะมีคุณค่าทางข่าวสูงกว่าเหตุการณ์ที่เกิดไกลออกไป ความใกล้ชิดอาจเป็นความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางจิตใจ ความคิดสถานที่หรือบุคคลซึ่งมีความผูกพันทางใดทางหนึ่งกับผู้อ่าน

3. ความเด่น (Prominence) ครอบคลุมถึงความเด่นของบุคคล สถานที่ หรือเวลาของเหตุการณ์ หรือบุคคลในเหตุการณ์ เช่น ช่วงเวลาของการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรช่วงเวลาของการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีเดินทางไปต่างประเทศ นางสาวไทยเดินทางไปประกวดนางงามจักรวาล เป็นต้น เหตุการณ์ใดที่มีองค์ประกอบของความเด่นดังกล่าวมากก็มักได้รับความสนใจในคุณค่าเชิงข่าวสูง ได้รับการพิจารณาตัดสินใจให้ลงพิมพ์ก่อนเสมอ

4. ความผิดปกติ (Unusualness) โดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว มักสนใจต่อสิ่งใดก็ตามที่แปลกหรือไม่เคยเห็นมาก่อน เช่น แม่คนหนึ่งให้กำเนิดลูกแฝดถึง 8 คน หรือ เด็กอายุ 5 ขวบสามารถคำนวณเลขหลักล้านได้ภายใน 5 วินาที เป็นเรื่องที่ไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก คนจึงอยากรู้ในรายละเอียดมากกว่าเหตุการณ์ปกติ เหตุการณ์ประเภทนี้จะปรากฏ บนหน้าหนังสือพิมพ์เป็นครั้งคราวแล้วแต่ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด

5. สิ่งที่มีมนุษย์สนใจหรือเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ (Human interest) สิ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ด้วยกันเอง หรือเกิดกับสิ่งมีชีวิตในโลก องค์ประกอบข้อนี้เป็นเรื่องราวของความสัมพันธ์ทางอารมณ์ จิตใจ เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั่วไป เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย เช่น ความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ เห็นใจ เข้าใจ สงสาร อยากร่วมส่วนร่วมช่วยเหลือ ถ้าเหตุการณ์ทำนองเดียวกันอาจเกิดกับตนเองแล้วควรทำอย่างไร หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจมีโอกาสเกิดกับทุกคนได้

6. ความขัดแย้ง (Conflict) ข่าวจากหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เกิดจากความขัดแย้งไม่ลงรอยกันระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ขัดแย้งทางอุดมการณ์ ขัดแย้งทางด้านความคิด ทางเพศ ความขัดแย้งมีคุณค่าทางข่าวสูง เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์อยากรู้ อยากทราบถึงสาเหตุของความขัดแย้ง กระหายที่จะติดตามถึงที่สุด ตัวอย่างใกล้ตัวที่เห็นได้ชัดก็คือ หากเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ชนกัน ณ ถนนสายหนึ่งสายใด จะมีคนเข้าไปมุงดูกันมากมายเพียงเพื่ออยากรับรู้ว่าทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันได้อย่างไร ใครผิด ใครถูก เพราะนั่นก็คือเหตุของการขัดแย้งอย่างหนึ่ง หรือข่าวฆาตกรรมที่เกิดขึ้น จากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างพรรคการเมือง ล้วนเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจได้เสมอ

7. ความลึกลับซับซ้อน (Suspense) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถคลี่คลายให้กระจ่าง หรือยังไม่สามารถเสาะหาสาเหตุที่แท้จริงแล้ว มักกระตุ้นให้ผู้อ่านสงสัยใคร่ติดตามให้ถึงที่สุด จากตัวอย่างกรณีรถชนกัน ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว ผู้คนก็มักจะรีๆ รอๆ ฟังจนทั้งสองฝ่ายแยกย้ายกันไป หรือข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรมลึกลับซ่อนเงื่อน ต้องเสาะแสวงหาหลักฐานพยาน ผู้สื่อข่าวจะต้องติดตามอย่างต่อเนื่องละเอียดลออและคลี่คลายเงื่อนปมจนหายสงสัย หรือคลายความน่าสนใจไปซึ่งจะทำให้ข่าวนั้นอ่อนคุณค่าลงก็จะทำให้การวินิจฉัยคุณค่าตกอยู่ในลำดับรองๆ ลงไป

8. ความกระทบกระเทือน (Consequence) เป็นผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดกับมวลชน อาจเป็นผลกระทบทางความเป็นอยู่ การครองชีพหรือทางสังคม ผลกระทบกระเทือนนี้อาจเกิดโดยตรงหรือทางอ้อม เช่น การปรับอัตราภาษี มีผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนผู้มี

รายได้น้อย ไฟไหม้ย่านสลัมทำให้คนชาติที่อยู่อาศัยจำนวนมาก ชั่ว อุทกภัย ภัยพิบัติ เป็นต้น รายละเอียดของผลกระทบดังกล่าว จะได้รับการรายงานทั้งในเรื่องของความเสียหายทางทรัพย์สิน และชีวิตตลอดจนสาเหตุ การป้องกัน

9. ความก้าวหน้า (Progress) ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าข่าว โดยเฉพาะการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม การศึกษา ฯลฯ ย่อมเป็นผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีความสนใจอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้น ในหนังสือพิมพ์หลายฉบับ จึงเปิดคอลัมน์วิทยาการก้าวหน้าขึ้น เพื่อรายงานความก้าวหน้าทางการ แพทย์บ้าง การค้นพบวิจัย การประดิษฐ์ อุตสาหกรรม หรือเครื่องทุ่นแรงที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ในอาชีพสาขาต่างๆ เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาการย่อมมีผลต่อความหวังใหม่ในชีวิตของประชาชนด้วย

10. เพศ (Sex) ในโลกนี้สิ่งมีชีวิตทั้งหลายมีอยู่เพียง 2 เพศ คือ ชายและหญิง ความสนใจในเพศตรงข้าม จึงเป็นธรรมชาติของมนุษย์และสัตว์ จัดเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุดก็ว่าได้ ความผิดปกติทางเพศ หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน จึงมักได้รับความสนใจเป็นพิเศษ องค์ประกอบข้อนี้มีได้หมายถึง เฉพาะเรื่องระหว่างหญิงกับชายเท่านั้น แต่รวมไปถึง กิจกรรมต่างๆ ทางสังคมด้วย เช่น การต่อสู้เพื่อแก้กฎหมายที่เสียเปรียบของสตรี การเรียกร้องความเสมอภาคระหว่างหญิงกับชาย การเรียกร้องให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้น

องค์ประกอบทั้ง 10 ประการ สามารถครอบคลุมถึงคุณลักษณะของ"ข่าว" ได้มากพอสมควร และอาจแบ่งย่อยองค์ประกอบออกย่อยๆได้อีกหลายประการ แต่ก็ไม่พ้นคุณสมบัติทั้งหมดข้างต้น สังคมทุกวันนี้มีความสลับซับซ้อนในสิ่งที่เกิดขึ้นมากมาย เหตุการณ์เดียวอาจเกี่ยวโยงถึงหลายสาเหตุ มีผลกระทบกระเทือนในวงกว้างทำให้เข้าใจได้ยากขึ้น แต่โดยทั่วไปแล้วคุณลักษณะของข่าวจะไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ "ข่าว"เป็นรายงานของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความสำคัญและน่าสนใจ องค์ประกอบต่างๆ แสดงถึงความสนใจของผู้อ่านที่ได้นำเสนอในรูปของข่าว ผูกพันกับชีวิตของมนุษย์อย่างใกล้ชิด ดังที่ว่าข่าวที่ดีที่สุดของผู้อ่านข่าวที่ได้นำเสนอในรูปของข่าว ผูกพันกับชีวิตของมนุษย์อย่างใกล้ชิด ดังที่ว่าข่าวที่ดีที่สุดคือข่าวซึ่งเป็นที่สนใจ ของผู้อ่านส่วนมา

องค์ประกอบของข่าวเป็นแนวทางอย่างหนึ่งในการกำหนดคุณค่าของข่าว และเป็นเครื่องวัดว่าควรจะนำเสนอข่าวใดก่อนหลัง ทำให้เกิดความเข้าใจในการเลือกเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์มากขึ้น และนับเป็นแนวทางสำหรับผู้สื่อข่าวระยะเริ่มต้นที่จะเลือกรายงานเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน ทำให้ข่าวที่รายงานไปมีคุณค่าควรแก่การรับรู้ของประชาชนประเภทของข่าว ถึงแม้ว่าตามความหมายของข่าวแล้ว เหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งปรากฏเป็นที่สนใจ สามารถจัดเป็นข่าวได้ทั้งสิ้น แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีความเข้มข้นและผลกระทบต่อสังคมในระดับที่ไม่เท่ากัน กล่าวคือ บางเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วก็หายไปไม่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านอีกต่อไป ในขณะที่เหตุการณ์บางเหตุการณ์มีประเด็นความสนใจ ต่อเนื่องในระยะหนึ่ง จากความแตกต่างข้อนี้ จึงได้มีการจัดประเภทของข่าวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. ข่าวหนัก (Hard News) ได้แก่ข่าวที่มีคุณสมบัติของความสำคัญ มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน มากกว่าข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม ข่าวเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบโยงใยต่อไปอีกมาก เช่น ข่าวเศรษฐกิจมักจะมีผลกระทบจากสภาวะทางการเมือง สะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่ ค่าครองชีพของประชาชน หรือข่าวอาชญากรรมร้ายแรงมีผลกระทบต่อศีลธรรมและความปลอดภัยของประชาชน ในกรณีเช่นนี้มักตั้งปัญหาบางอย่างให้ผู้อ่าน หรือผู้เกี่ยวข้องต้องนำไปขบคิดแก้ปัญหาต่อไป มิได้หยุดเพียงแค่การรายงานข่าวเท่านั้น หากจะกล่าวโดยสรุป ข่าวหนักเป็นข่าวที่ให้ความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคม ให้ความรู้ความเข้าใจและข้อคิดแก่ประชาชน ก่อให้เกิดความคิดต่อเนื่องแก่ผู้อ่านมากกว่า จะเป็นเพียงสนองอารมณ์ความอยากรู้อยากเห็นเพียงอย่างเดียว

2. ข่าวเบา (Soft News) ได้แก่ ข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจมากกว่าความสำคัญ มักเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านในช่วงระยะเวลาเดียว แล้วจางหายไปจากความทรงจำของประชาชน ตัวอย่างเช่น ข่าวอาชญากรรม ตีรันฟันแทง ข่าวบันเทิง เหตุการณ์ที่เป็น ข่าวจะไม่มีผลกระทบต่อเนื่องกับความเป็นอยู่ของประชาชนเท่าใดนัก แต่จะให้อารมณ์สนองความอยากรู้อยากเห็นแก่ผู้อ่านต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน ข่าวประเภทนี้จึงมักจะมีองค์ประกอบของความสนใจ กระตุ้นอารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจได้มากกว่าข่าวหนัก หากจะมองความสัมพันธ์ของประเภทหนังสือพิมพ์กับกับประเภทของข่าวแล้ว พิจารณาได้อย่างคร่าวๆ ว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณจะมีนโยบายให้ลำดับความสำคัญในการเสนอข่าวประเภทข่าว

เขามากกว่าประเภทช่างนัก ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพจะให้ความสำคัญแก่ช่างนักมากกว่าช่างเขา ในการศึกษาการรายงานช่างหนังสือพิมพ์นอกจากต้องทราบประเภทของช่างแล้วการเลือกเหตุการณ์ เพื่อรายงานในหนังสือพิมพ์ก็ต้องคำนึงถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์และความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนที่ดีด้วยว่าเหตุการณ์ใดที่เหมาะสมและควรจะเป็นข่าวที่ดีสำหรับผู้อ่าน

คุณสมบัติของข่าว : เมื่อมีการวินิจฉัยคุณค่าข่าวเพื่อรายงานแล้ว สิ่งที่นักข่าวหรือผู้สื่อข่าวควรตระหนักก็คือ คุณสมบัติของข่าวที่ดี ทั้งนี้หมายถึงข่าวที่จะรับการรายงานหรือเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ควรมีคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการอ่าน ความเข้าใจ และความน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ด้วย ข่าวจึงประกอบด้วยคุณสมบัติต่อไปนี้

1. ความถูกต้อง หมายถึง ความถูกต้องในข้อเท็จจริงและเนื้อหา ตัวสะกด ตัวเลข ฯลฯ
2. ความชัดเจน หมายถึง ความแจ่มแจ้งชัดเจนทั้งในเรื่องของภาษา ความเข้าใจ การจับประเด็น ความแม่นยำ ตลอดจนการสื่อความหมาย ที่แน่นอน
3. ความกระชับ หมายถึง ข่าวทุกชิ้นต้องเขียนให้กระชับ รัดกุม ไม่ยาวยืดเยื้อจนน่าเบื่อ ผู้อ่านต้องการรู้เรื่องราวอย่างรวดเร็วภายในเวลาจำกัด
4. ความเป็นกลาง หมายถึง การปราศจากความคิดเห็นในข่าว ผู้รายงานข่าวจะใส่ความคิดเห็นในข่าวไม่ได้ ต้องรายงานไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเสมอ

ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของข่าว และการวินิจฉัยคุณค่าข่าว จึงนับเป็นความรู้เบื้องต้นที่ผู้ต้องการเป็นนักหนังสือพิมพ์ควรทราบ เพราะนอกจากจะทำให้การทำงานในฐานะผู้สื่อข่าว และผู้รายงานข่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ยังช่วยให้สามารถกำหนดทิศทางการทำงานได้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกรายงานเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ตลอดจนจะทำให้มีแนวทางในการเลือกจับประเด็นข่าวมารายงานให้เหมาะสมกับประเภท และนโยบายของหนังสือพิมพ์ที่ตนสังกัดอยู่ด้วย

จรรยาบรรณหนังสือพิมพ์

เพื่อให้สถาบันหนังสือพิมพ์ เป็นที่เชื่อถือของประชาชนจึงเห็นสมควรกำหนดจรรยาบรรณ ของผู้ประกอบการวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ ขึ้น ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เป็นภารกิจอันมีความสำคัญเหนืออื่นใด สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์
2. การเสนอข่าว ภาพ หรือการแสดงความคิดเห็น ต้องเป็นไปด้วยความสุภาพ สุจริต ปราศจากความมุ่งหวังในประโยชน์ส่วนตน หรือ อามิสสินจ้างใดๆ
3. การเสนอข่าว ต้องเสนอแต่ความจริงพึงละเว้นการต่อเติมเสริมแต่งหากปรากฏว่าข่าวใดไม่ตรงต่อความจริง ต้องรีบแก้ไขโดยเร็ว
4. การที่จะให้ได้ข่าว ภาพหรือข้อมูลอย่างใดๆมาเป็นของตน ต้องใช้วิธีการที่สุภาพ และซื่อสัตย์
5. ต้องเคารพต่อความไว้วางใจ ที่ได้รับมอบหมาย จากการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพของตน
6. ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยถือเอาสาธารณประโยชน์ เป็นสำคัญ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ของตน โดยถือเอาสาธารณประโยชน์ เป็นสำคัญ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ แสวงหาประโยชน์ส่วนตน หรือหมู่คณะโดยมิชอบ
7. ต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการบั่นทอนเกียรติคุณของวิชาชีพ หรือ ความสามัคคีของเพื่อนร่วมวิชาชีพ (<http://www.thaipressasso.com/conduct/conduct.htm>)

สรุป

แนวคิดทางด้านสื่อสารมวลชนที่เลือกมานี้เพื่อต้องการใช้เป็นแนวทางการศึกษารูปแบบของการรายงานข่าว การพาดหัวข่าว และลักษณะการทำงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกข่าวและภาพข่าวมาขึ้นหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ กล่าวคือผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎีข้างต้นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าลักษณะของการนำเสนอการพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณนั้นมีรูปแบบการรายงานแบบใด เหมาะสมหรือสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอหรือไม่ การใช้คำ การจัดข้อความในการพาดหัวข่าวเป็นอย่างไร ใครเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการเลือกคำ ข้อความและรูปภาพในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ

แนวคิดทางการตลาด

ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2539)

1. การรับรู้ถึงความต้องการ(Need recognition) หรือการรับรู้ปัญหา (Problem recognition) การที่บุคคลรับรู้ถึงความต้องการของตนซึ่งอาจเกิดขึ้นเอง หรือเกิดจากสิ่งกระตุ้นความต้องการภายในบุคคล เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความเจ็บปวด ฯลฯ ความต้องการจะรวมถึงความต้องการของร่างกาย (Physiological needs) และความต้องการที่เป็นความปรารถนา (Required needs) ซึ่งเป็นความต้องการด้านจิตวิทยา (Psychological need) ซึ่งเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นถึงระดับหนึ่งกลายเป็นสิ่งกระตุ้นบุคคลจะเรียนรู้ถึงวิธีที่จะจัดการกับสิ่งกระตุ้นจากประสบการณ์ในอดีต ทำให้เขาจะรู้ว่าจะสนองสิ่งกระตุ้นอย่างไร ความต้องการอาจถูกกระตุ้นจากภายนอก เช่น มองเห็นอาหารแล้วรู้สึกอยากรับประทาน การรับรู้ปัญหาของผู้บริโภคจะก่อให้เกิดแรงขับที่จะต้องหาหนทางแก้ไขปัญหานั้น เขาจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป คือ การแสวงหาข้อมูล

2. การค้นหาข้อมูล (Information search) เมื่อความต้องการถูกสะสมไว้มาก ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจให้ได้รับสนองความต้องการเขาจะพยายามค้นหาข้อมูลเพื่อหาการสนองความต้องการที่ถูกกระตุ้น ปริมาณข้อมูลที่ค้นหาขึ้นอยู่กับว่าบุคคลเผชิญกับปัญหามากหรือน้อย ข้อมูลที่ผู้บริโภคต้องการเป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ แหล่งข้อมูลที่ผู้บริโภคแสวงหาอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเลือกแหล่งข้อมูลผู้บริโภคประกอบด้วย 4 กลุ่มคือ แหล่งบุคคล แหล่งทางการค้า แหล่งสาธารณะ แหล่งสาธารณะ และแหล่งประสบการณ์ อิทธิพลแหล่งข้อมูลจะแตกต่างกันตามชนิดของผลิตภัณฑ์และลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริโภค ข้อมูลเกี่ยวกับวิธี หรือทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ผู้บริโภคแสวงหาก็คือ ส่วนประสมการตลาดที่นักการตลาดได้นำเสนอออกมานั่นเอง

3. การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of alternative) เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้บริโภคจะเกิดความเข้าใจและประเมินผลทางเลือกต่างๆ โดยจะกำหนดเกณฑ์ต่างๆ ขึ้นมาเพื่อวัด และเปรียบเทียบคุณค่าส่วนประสมการตลาดที่รวบรวมมานั้นเกณฑ์เหล่านี้ได้แก่ รายละเอียดของส่วนประสมการตลาดที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ เมื่อผู้บริโภคทำการประเมินค่าทางเลือก

แล้ว และมีทางเลือกที่สามารถยอมรับได้จำนวนหนึ่งไม่ว่าจะมากหรือน้อยเพียงใดผู้บริโภคจะพร้อมเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป นั่นคือการซื้อ

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) เมื่อประเมินผลทางเลือกแล้ว ผู้บริโภคจะกำหนดความพอใจระหว่างผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เป็นทางเลือกโดยทั่วไป ผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เขาชอบมากที่สุด และปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการประเมินผลพฤติกรรมและการตัดสินใจซื้อ 3 ประการ คือ

4.1 ทศนคติของบุคคลอื่น

4.2 ปัจจัยสถานการณ์ที่คาดคะเนไว้ก่อนการตัดสินใจซื้อ

4.3 ปัจจัยสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเน

5. ความรู้สึกภายหลังการซื้อ (Post purchase feeling) หลังจากซื้อผลิตภัณฑ์มา และได้บริโภคแล้วผู้บริโภคจะได้เรียนรู้ว่า ผลิตภัณฑ์นั้นสามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ สร้างความพอใจให้มากน้อยเพียงใด เกณฑ์ในการวัดความพอใจนั้นผู้บริโภคจะใช้ความคาดหวังที่ตั้งเอาไว้ก่อนการซื้อเป็นมาตรฐาน ถ้าผลิตภัณฑ์ให้ประโยชน์มากกว่าที่คาดหวังผู้บริโภคจะรู้สึกพอใจมาก ถ้าผลิตภัณฑ์ให้ประโยชน์เท่ากับที่คาดหวังผู้บริโภคจะรู้สึกพอใจ แต่ถ้าผลิตภัณฑ์ให้ประโยชน์น้อยกว่าที่คาดหวังผู้บริโภคจะรู้สึกไม่พอใจ ระดับของความคาดหวังของผู้บริโภคจะเกิดจากแหล่งข่าวสาร พนักงานขาย และแหล่งอื่นๆ ถ้านักการตลาดโฆษณาสินค้าเกินกว่าความเป็นจริง ผู้บริโภคจะมีความคาดหวังไว้สูงเมื่อไม่เป็นจริงจึงเกิดความไม่พอใจ นักการตลาดที่ดีจึงควรโฆษณาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับคุณภาพที่จะทำให้เกิดความพอใจแก่ผู้ซื้อ

สรุป

แนวคิดทางการตลาดนี้ผู้วิจัยจะใช้สำหรับเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์มีกระบวนการตัดสินใจในการเลือกซื้อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับแตกต่างกันอย่างไร มีอะไรที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกซื้อ และมีความคาดหวังกับหนังสือพิมพ์ที่ตนเองตัดสินใจซื้ออย่างไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2538) ศึกษา "การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ไทย" พบว่าลักษณะภาษาที่ผู้เขียนหนังสือพิมพ์ไทยชอบมากที่สุด ได้แก่ การใช้คำแสดง การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้ภาษาปากและการใช้สำนวนไทย รองลงมา ได้แก่ การใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ การใช้คำพุ่มเพื่อย การสะกดคำไม่ถูกต้อง การใช้ประโยคกำกวม การใช้คำผิดหน้าที่ การใช้คำบอกจำนวนโดยไม่บอกลักษณะนาม การใช้สำนวนและโครงสร้างของประโยคตามแบบภาษาต่างประเทศ การใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อสร้างสาร์ถภาพในประโยค การใช้ภาษาถึงแบบแผน และการใช้ภาพพจน์แบบสมญานาม

ชวลิต ปัญญาลักษณ์ (2526) ศึกษา "การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์" พบว่าลักษณะทั่วไปที่สำคัญของการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประการ คือ (1) ภาษาในหนังสือพิมพ์มีลักษณะแตกต่างกันไปตามลักษณะของข้อเขียนและ (2) ภาษาในหนังสือพิมพ์มีลักษณะสอดคล้องกับสมัยนิยม อีกทั้งยังค้นพบข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) การใช้ภาษาที่มีส่วนสกัดกั้นการสื่อความหมายและ (2) การใช้ภาษาที่อุดร้งมาตรฐานทางศีลธรรม วัฒนธรรมและรสนิยมของสังคมให้ตกต่ำลง

กิตติวรรณ เทพณรงค์ (2548) ศึกษา "ลักษณะภาษาและทัศนคติต่อภาษาในหัวข้อข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย" ซึ่งจากการศึกษาของกิตติวรรณ พบว่าการใช้คำพาดหัวข่าวการเมืองนั้น พบการใช้แสดงมากที่สุด รองลงมาคือการใช้อักษรย่อและการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์เรียกหรืออ้างถึงบุคคลโดยใช้ชื่อจริงของบุคคลมากที่สุด ส่วนรูปแบบอื่นๆ ที่พบรองลงมา คือ การเรียกบุคคลโดยใช้คำบอกตำแหน่ง / อาชีพ ชื่อหน่วยงาน/องค์กร สมญานามและคำแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามลำดับ

ธงชัย มหาไตรภพ (2532) ศึกษา "ปัจจัยที่มีต่อกระบวนการคัดเลือกข่าว สำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ" พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจคัดเลือกข่าวต่างกัน ดังนี้ (1) ปัจจัยคุณค่าของข่าวและความสนใจส่วนตัว (2) ปัจจัยความสนใจของผู้อ่านและคุณค่าของข่าว เพราะการคัดเลือกข่าวเพื่อลงหนังสือพิมพ์มีความสำคัญ เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อมวลชนในด้านต่างๆ เป็นจำนวนมาก และข่าวสารก็เป็น

สิ่งที่ช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิด อันอาจจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน ผู้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ย่อมคาดหวังการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่เป็นจริงมากที่สุด โดยปราศจากความลำเอียงในการนำเสนอ ซึ่งจะเหมือนกระจกสะท้อนความเป็นไปของสังคมได้เป็นอย่างดี

นารถยา ศรีดี (2544) ศึกษา “การพิทักษ์สิทธิทางเพศของสตรีกับปัญหาการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์” พบว่าหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณมีการนำเสนอข่าวและภาพข่าวการละเมิดสิทธิทางเพศสตรีมากที่สุด และพบว่ามี การนำเสนอข่าวอย่างไม่เหมาะสม ขาดการคำนึงถึงประเด็นด้านสิทธิสตรี สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคทางเพศ การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการใช้ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ การใช้คำแสดง การใช้คำพุ่มเพื่อย การสะกดคำไม่ถูกต้อง การใช้ประโยคกำกวม การใช้คำผิดหน้าที่ ฯลฯ และกระบวนการในการคัดเลือกข่าวว่าการคัดเลือกข่าวนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันดับต้นๆ มีอะไรบ้าง รวมไปถึงการศึกษาในเรื่องของการพิทักษ์สิทธิทางเพศของสตรีกับปัญหาการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ ว่าหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณมีการนำเสนอข่าวและภาพข่าวการละเมิดสิทธิทางเพศสตรีมากที่สุด และพบว่ามี การนำเสนอข่าวอย่างไม่เหมาะสม ขาดการคำนึงถึงประเด็นด้านสิทธิสตรี สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคทางเพศ การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้ผู้วิจัยจะใช้เป็นข้อมูลเพื่อศึกษาในประเด็น การนำเสนอการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์กับการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นกับสตรี กรณีศึกษา การนำเสนอการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก ในปี พ.ศ. 2548 ว่ารูปแบบของการนำเสนอการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับในปี พ.ศ. 2548 นั้นมีรูปแบบการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นกับสตรีในรูปแบบใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการทำวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นและสร้างจิตสำนึก ทศนคติและมุมมองใหม่ให้ผู้ที่มีส่วนในการนำเสนอข่าวให้เกิดความตระหนักในเรื่องของสิทธิสตรีมากขึ้นด้วย